

MAGYARÁG

1938. Jún. 19
VII. No. 169

1 lei

Proprietar:
Véd. lui PÁSZTOR EDE

Fondator: PÁSZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr SÁHY LÁSZLÓ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4

(S. A. conf. art. 32 din decret lege Mon. Of. No 86. din 13 IV. 1938 in curs de înființare) Inregistrat la Tribunal Bihor secția III. Dos. No. 810—1938.

19 ezer négyzetkilométer területet öntött el a Sárga folyó borzalmas áradása

A Sárga folyam pusztító áradása feltartóztathatatlanul halad előre. Az ár eddig 16 ezer négyzetkilométernyi területet öntött el, 2000 falut seprt el a föld színéről és 30 ezer embert tett hajléktalanná. Az esőzések tovább tartanak. Ha a Sárga folyam áradása a tavakon keresztül találkozik a szintén kiáradt Langre folyóval, akkor a század legnagyobb árvízkatasztrófiája fenyeget és

ötvenmillió embert érhet utól a végzet.

A japán hadsereg most a Jangce folyótól északra készül támadást indítani, de a hadsereg az áradás miatt annyira dezorganizálva van, hogy hetekbe telik, amíg újból megindulhat az offenzíva.

Csak szeptemberben kezdik meg a spanyol önkéntesek elszállítását

Burgos, június 17. A spanyol nemzetiek jelntése szerint a francia területre visszavonult köztársasági ezredek visszatértek Katalániába. A felkelők állítása szerint ötvenmillió frank értékű ezüstöt küldött a

köztársasági kormány francia területre, ahonnan hajón Afrikába szállítják.

Az angol és francia kormány nagy erőfeszítéseket tesz, hogy a benemavatózási bizottság elfogadjon a külföldi önkéntesek

elszállításának tervezetét. Ha a bizottság — a Szovjet hozzájárulásával — el is fogadja a tervet, az önkéntesek elszállítását a legjobb esetben csak szeptemberben kezdik meg.

Csehszlovákia egyelőre felhagyott a 3 éves katonai szolgálat tervével

Prága, június 17. Hivatalos jelentés szerint a cseh kormány bizonytalan időre elhalasztotta a hároméves katonai szolgálat bevezetését. Hangsúlyozza a hivatalos jelntés, hogy a hároméves katonai szolgálat tervét nem vetették el véglegesen, mert a cseh vezérkar

ragaszkodik a tervhez.

Hír szerint a katonai szolgálati idő felemelését Anglia és Franciaország kívánságára ejtették el ideiglenesen.

Hivatalosan jelentik, hogy a kormány szakértői folytatták a kisebbségi statutum tervezetének tárgyalását.

Nagyszabású letartóztatások BERLINBEN

Berlin, június 17. A berlini rendőrség az elmúlt héten nagy nyomozást folytatott le berlini zsidó körökben és számos letartóztatás is történt. A letartóztatottak pontos számát nem ismerik, egyes hírek szerint azonban ezernél több embert vettek őrizetbe. A hatóságok nem adnak pontos felvilágosítást a letartóztatások okáról sem.

Berlin, június 17. A hivatalos lapban csütörtökon megje-

lent a zsidó cégek elkülönítésére vonatkozó törvényrendelet.

Örült asszony borzalmas családirtása

București, június 17. A covurluimegyei Independența községben borzalmas családirtás történt. Rusu Elizabeta 38 éves asszony örültségi rohamában baltával levágta Constantin nevű öt éves, Enache

nevű két éves és Stefan nevű egy éves gyermekeinek fejét. Ezután az asszony az udvarra rohant és ott ugyanazon baltával egy tehenet és egy disznót fejezett le, majd a padlásra felakasztotta magát.

ZELEA CODREANU

büntetését jóváhagyta a legfelsőbb katonai törvényszék

București, június 17. A legfelsőbb katonai törvényszék tegnap zárt ülésen tárgyalta Corneliu Zelea Codreanu semmiségi panaszát, melyet az elsőfoku ítélet ellen nyújtott be. A legfelsőbb katonai törvényszék elutasította Codreanu semmiségi panaszát és így a tízévi kényszermunka jogerőssé vált. Codreanu jelenleg még a vacarestii fegyházban van, azonban hamarosan kényszermunkára viszik.

Kölcsönöket akar adni Anglia a közép európai államoknak

London, június 17. Az angol kereskedelemügyi miniszter egy vita során kijelentette, — hogy az angol kormány a dunai államok iránt nagyobb gazdasági érdeklődést fog mutatni.

E híradás kapcsán a „Financial News” című lap azt írja, hogy Anglia hitelekkel és kölcsönökkel fogja ellátni a délkelet-európai és Balkán államokat.

Verekedés a francia képviselőházban a spanyol kérdés miatt

Paris, június 17. A francia kamara ma délutáni ülésén paratlan botrány történt. Tixier jobboldali képviselő interpellációt jegyzett be a 43. spanyol kormányparti hadosztály katonáinak francia területre való menekülése tárgyában. A kommunista képviselő éles közbekiáltásai miatt Herriot kénytelen volt az ülést felfüggeszteni. Tíz perc múlva Decro képviselőházi alelnök ment fel a színpadra. A jobb- és baloldali közötti szóváltás még élesebbé vált, majd a képviselők ököltre mentek. A kommunisták bántalmazták Claudet és Conamin jobboldali képviselőket, — ez utóbbinak jobb szemét egy ütés felrepesztette. Megsérültek Peujo és Temple képviselők is, mire Herriot az ülést végleg berekesztette.

Időjárás

Északi szél, a hőmérséklet egyelőre nem emelkedik. Sok helyen eső.

AZ ANGOL POLITIKA NAGYMESTERE: CHURCHILL

Mostanában ismét az érdeklődés homlokterébe került az angol kormány külpolitikája megváltoztatásának kérdése. Ezzel kapcsolatban azt is rebesgetik, hogy Chamberlain legvalószínűbb utódja Churchill lesz.

Londonban is ismerik a politikai kulisszamögötti beszélgetéseket és amit az ember szalonokban, politikai klubokban, vagy pártemberek előszobáiban hall, az nem mindig felel meg pontosan a kifelé hirdetett tényeknek. Hiba volna azt gondolni, hogy amit ezekben a helyiségekben sugdosnak, az az ország valódi véleményét tükrözi vissza. De az is könnyelműség volna, ha valaki azt hinné, hogy ezeket a kulisszavéleményeket egyszerűen le lehet becsülni. — Anglia nem a hangos politika hazája. A véleményalakulás gyakran burkolva történik, kisebb körökben hullámszik és néha hónapokig évelik, a míg a felszínen jelentkeznek.

Ha ezt figyeljük, érdemes elgondolkozni a „nemnyilvános” nyilvános közfelfogásnak azon a pillanatnyi jelszaván, amely szerint ma Angliában Churchill a legerősebb ember. Mi lehet annak az oka, hogy az utolsó hetek és hónapok során Churchill tekintélye és befolyása nem sejtett mértékben megnőtt?

Az európai közvélemény már Henlein londoni látogatásának idején is azt a kérdést, mi az oka annak, hogy a szudétanémet párt vezére Londonban elsősorban Churchillt kereste fel és vele egyeztetett beszélni.

Az európai közvélemény tudja, hogy a szudétanémet kérdés manapság tényleg az európai érdektér, és tudja azt is, hogy Anglia közvetítős szerepre vállalkozott ebben a kérdésben. Azzal is tisztában van azonban, hogy Churchill nem tagja az angol kormánynak, sőt még csak nem is egy nagy ellenzéki párt vezére, hanem egyszerűen az uralkodó konzervatív párt egyik tagja.

Churchill és a többi konzervatív párttag közt azonban van egy nagy különbség. Amit Churchill mond és gondol, az a külföldön kötelező érvénnyel bír. Megvan az a hatalma, hogy a kabinetet meg tudja győzni felfogásának helyességéről. Más szavakkal: ő a mérleg nyelve és mivel maga Churchill is teljesen tisztában van súlyával és szerepének jelentőségével, eddig még minden csábításnak ellen tudott állani. Megőrizte önálló és független pozícióját anélkül, hogy tárcát vállalt volna. — Churchillnek állítólag az utób-

Egy cluji boltőr véletlenül elsült fegyvere halálra sebezte társát

Cluj, június 17. Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt csütörtökön reggel a Clemenceau ucca 6. számú házban. Ebben a házban van a cernăuți Fiducitate boltőrválalat fiókirodája. Reggel fél hat órakor az éjjel szolgálatban volt Constantin Nicoara 27 éves és Sechelea Gavrilă 23 éves boltőrök, mint rendesen, jelentkeztek az irodában, hogy felettüknek szokás szerint át-

adják a revolverükből kiszedett töltényeket. Mikor az iroda ajtajába érték Sechelea idő előtt előszedte revolverét és ki akarta nyitni a tölténytárat. A következő pillanatban éles dörrenés verte fel a kora reggeli csendet és a Sechelea mellett álló Nicoara gyomrához kapva összeesett. A dörrenésre rémülten sietett elő a hivatal főnöke aki Secheleával együtt bevitt az iroda melletti lakásba az

erősen vérző Nicoarat.

Közben értesítették a rendőrséget és a mentőket. Nicoarat reggel hat óra tájban beszállították a sebészeti klinikára, ahol három órával később, kilenc órakor műtétet hajtottak végre rajta. Nicoara azonban még a műtőasztalon kiszáradt.

Sechelea ellen gondatlanságból elkövetett emberölés vádján indul meg az eljárás.

Félt a gyermektartási pertől, s éjszakának idején meggyilkolta kedvesét

Harminc évi fegyházra ítélték a gyilkos falusi Don Juant

A maga nemében páratlanul álló bűncselekmény felett ítélték a nyitrai esküdszék. A vádlottak padján Vnuk Mihály 30 éves gazdálkodó ült, aki az ősszel előre megfontolt szándékkal meggyilkolta kedvesét, Hudák Berta 38 éves asszonyt. A vádlott három évvel ezelőtt ismerkedett meg az asszonnyal és szerelmi viszonyuk során megígérte, hogy feleségül veszi. Az elmúlt évben azonban beleszeretett egy fiatal lányba és szabadulni akart öregedő szerelmétől. Közben a fiatal lányt eljegyezte és elhatározta, hogy elteszi láb alól Hudák Bertát.

Egyik októberi éjszakán felkeltette és kicsalta szüleinek házából. A sötét éjszakában rátámadt kedvesére és megfojtotta. A halott nőt a kúthoz cipelte és fejjel lefelé bedobta, hogy azt a látszatot keltse, mintha szerencsétlenség érte volna. Ezután, mint aki jól végezte dolgát, hazament és lefeküdt.

A gazdálkodó az esküdszék előtt beismerte a gyilkosságot és azt állította, hogy félelmé-

ben követte el tettét, mert attól tartott, hogy az áldozat gyermektartási pert fog ellene indítani.

Az esküdtek verdiktje alapján, a bíróság a gyilkost 30 évi fegyházra ítélte.

ZÁRT AJTÓK MÖGÖTT FOLYIK a braşovi repülőgépgyárnál történt panamák tárgyalása

Bucureşti, június 17. A katonai törvényszék ma délelőtt kezdte meg Dumitrescu ezredes elnöklése mellett a braşovi IAR repülőgépgyárnál elkövetett panamák vádlottai bűnpereinek tárgyalását. A vádat Enescu őrnagy képviseli. Karp mérnök, a IAR üzemek volt vezérigazgatója, Bota és Lascu mérnökök, valamint Stefan és Neascu üzemvezetők és Istrate kapitány a per vádlottai. Az utóbbi kivételével valamennyien hónapok óta vizsgálati fogóságban ülnék. A védelmet Vasiliu Cluj és Gerota ügyvédek látják el.

Közvetlenül a tárgyalás megkezdése után Enescu őrnagy a per anyagának kényes voltára való hivatkozással zárt tárgyalást kért amit a katonai törvényszék azonnal el is rendelt. A tárgyalás folyik.

Makulatura

nyságper: nagy tételben is kapható

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piaţa Mihai Viteazul 4. sz.

bi időkben is több ízben jelentősebb és láthatóbb pozíciót ajánlottak fel, Churchill azonban mosolyogva elhárított minden ajánlatot. Churchill keze benne van az angol kormány átalakításában. Ő vitte keresztül a változást a légügyi minisztériumban. Maga Chamberlain is számol Churchillel, ki a háború alatt hadi anyas miniszter volt és így a fegyverkezés és védelmi rendszer kérdéseiben kitűnő szakembernek számít.

Churchill valóban önálló tekintély. Gazdag és független. A 63 éves politikus kitűnő saját hírszolgálati apparátus főként rendelkezik, úgyhogy az a hír járja róla, néha még a kormány is hozzá fordul, ha

gyors és pontos információkra van szüksége. De nélkül az apparátus nélkül is megvan a módja ahhoz, hogy jól legyen tájékozva a külföldi politikában. Aki idegen politikus vagy gazdaságpolitikus Londonba megy, nem kerüli el Churchill szobáját. Dacára, hogy Churchill sok minden kérdésben másként gondolkodik, mint Chamberlain, szívesen vállal hivatalos megbízásokat is, ha azokkal egyetért, — éppugy, mint ahogyan nyíltan opponál, ha valahol hibát vél látni. A Chamberlain-Eden-párviadal idején például Chamberlain mellé állott, mivel azon a véleményen volt, hogy Chamberlainnak módot kell adni arra, hogy sánszait

kipróbálja.

Ennek az érdekes és fontos pozíciót betöltő politikusnak, jelenleg legfőbb gondja a fölfegyverkezés. És mivel nemcsak hadianyag miniszter, hanem tengerészeti miniszter is volt a háború alatt, amit Churchill ezen a téren akar, az keresztül is megy.

Felvetődik a kérdés, vajon fog-e még szerepet vállalni Churchill a kormányban? Beráti körökben azt mondják, hogy még nem jött el az ideje. Addig Anglia hangulatának barométere marad és az az ember, akinek befolyását senki sem becsüli alá, legkevésbé maga a jelenlegi angol premier.

NYÁRI SPORTVONAT BUDAPESTRE

Utlevél nélkül, csak személyazonossági igazolvánnyal

Oradeáról indul július 7-én 12.30-kor, Budapestre érkezik 18-20-kor.
Budapestről visszaindul július 12-én 9-40-kor, Oradeára érkezik 17-30-kor.

Részvételi díj 1.320 lei, (gyermekeknek 820 lei)

Jelentkezési határidő: július 2 esti 8 óra a

Wagons-Lits Cook és Europa Menetjegyirodákban
ORADEA, BULEVARDUL REGELE FERDINAND

Szerencsétlenül járt egy német tudományosexpedíció Peru tűzhányóján

Arekipa, június 17. Megírtuk, hogy egy német tudományos expedíció, Fritz Mayer és Werner Walder tanárok vezetésével elhatározta, hogy megmássza a katezer méter magas perui Sasai tűzhányót. Az expedíció a csúcshoz felvív

utjában egy ideig füstjelekkel adott életjelet magáról, néhány nappal ezelőtt azonban a jelek megszűntek. Az arekipai hatóságok mentőexpedíciót szerveztek, de az eltűnt kutatóknak nem sikerült nyomára bukkanni.

A német Lufthansa egyik gépe két órán át keringett a vulkán felett, de a repülőgép sem talált semmi nyomot. Valószínűnek tartják, hogy a kutatók életüket veszítették.

zásról nagyjában így számolt be:

— Az indiánok egy fehér ember jelenlétére figyelmeztettek bennünket a fentebb megjelölt helyen. Mi izgatottan indultunk felkutatására. — Valóban, a benszülőttek részvörös tömegében hamarosan felfedeztünk egy hosszú, sovány fehérbőrűt, aki csaknem egészen meztelen volt. Arcbőre szinte kiszáradt volt, — szeméi kifejezéselének és láztól csillogók, szemelláthatólag a fizikai nyomor végfokán volt. Körülveztük, mire indián dialektussal néhány szót mormolt. Beszéltünk hozzá spanyolul, portugálul, franciául, angolul. Végül mellét verte lassan így szól:

— Redfern a nevem.

E névre, miután mi is a világtól elvonultan éltünk hosszú időn át, csak nehezen jutott eszünkbe a repülő története. Végül kisütöttük, ki áll előttünk. Ápolás alá vettük, ruhát húztunk rá. Négy napig maradtunk a telepen, ez alatt szakadozva elmondta, hogy messze, északabbra, bal eset történt vele. Megkíséreltük rábírni, hogy térjen vissza velünk. Csak a fejét rázta. Nem akar többé a civilizációba visszatérni, felelte. Jól érzi magát. Az volt a benyomásunk, hogy a rettenetes megrázkódásból sohasem fog magához térni és hogy értelmi világa nagyon meggyengült. Végül erőszakkal akartuk magunkkal hurcolni, de védte magát s harapott, mint egy kutya. Végül lemondunk róla. Ez a találka pontosan 1937. június 20-án történt, tehát körülbelül akkor, amikor az európai expedíció rátalált Redfern repülőgépének romjaira.

A francia mérnök végül kijelentette, hogy bármikor kész expedíciót vezetni Redfern felfedezőhelyére.

MEGJELENT és mindenütt kapható Gál Zoltán: **Román-magyar, magyar-román szótár** egy kötetben, ára 25 lei.

Félvad benszülőttek között félig megőrülve találták meg a 11 éve eltűnt REDFERN A ERIKAI REPÜLŐT

Páris, június. Tizenegy évvel ezelőtt, 1927-ben Redfern amerikai repülő az Atlanti Óceán partvonalát követve, Északamerikából Délamerikába repült. Egymotoros repülőgépén magányosan indult utnak s utóljára Venezuela fölött látták, ahonnan az Amazon őserdei felé vette útját. Ettől kezdve senki sem látta többé. Csomó kutatás után mindenki elfogadta azt a feltevést, hogy az aviatikus kényszerleszállást hajtott végre az erdők felett s gépével együtt elpusztult. Tíz év óta minden esztendőben utnak indult egy-egy expedíció, hogy megkeresse a repülőgép maradványait. A múlt esztendőben azután egy északamerikai csoport meg is találta a monoplán csontjait Angol-Guyana déli részén. Ettől kezdve teljesen nyíltan állott Redfern tragikus sorsa, hiszen senki sem kételkedhetett abban, hogy a repülő, egyedül bolyongván az őserdőben, elpusztult s a vadállatok még a csontjait is felfalták. Néhány héttel ezelőtt a new-yorki törvényszék hivatalosan is halottnak nyilvánította az aviatikust, akinek özvegye azóta felvette a biztosítási díjat is.

Most a Redfern-ügyben, a

mely hosszú évek óta változatlanul foglalkoztatja a világ-sajtót, váratlan fordulat történt. Ugyanis Délamerikából Párisba érkezett René Allesy mérnök, aki elmondotta, hogy Para brazil államban, az Amazon és Angol-Guyana között ő és két társa, Galle-

ger amerikai vegyész és Ross Francia-Guyana-i földmérnök találkoztak Redfernnel. Allesy állítását fényképekkel is igazolta. A fotók az eltűnt repülőt látszanak ábrázolni, igen siralmas állapotban, félvad benszülőttek között.

Allesy mérnök a találko-

MEGYESZERTE folynak a munkálatok az utak és hidak építésére

Bihormegye vezetőit főképpen az utak kérdése foglalkoztatja, amely kérdést eddig teljesen elhanyagolták. Ez pedig a parasztság égető kérdése. — Eppen ezért Florescu ezredes-prefektus meglepéssel állapította meg, hogy most már serényen folynak az utépítési munkálatok. Így Biharea és Söcueni között, valamint Beius Oradea között, a Deva, Brad, Beius, Oradea vonalon kavicsos utat csinálnak.

Néhány héttel ezelőtt Alesd, Pădurea Neagra és Chiribis uton a vihar elmosta az utat és a gyenge állapotban levő hidat. Már is megtették az intézkedéseket az út kijavítására.

Florescu ezredes-prefektus megvizsgálta, hogyan folynak az Oradea—Episcopia Bihor határ közötti utépítési munkálatok és nagy meglepéssel látta a munka gyors menetét. A Pădurea Neagra 600.000 lejese költséggel építés alatt álló hid munkálatok is a legjobb mederben haladnak.

A hatóságok azon vannak, hogy a munkások kielégítő fizetést kapjanak és ma a legtöbb helyen napi 80 lej munka bért kapnak a képesítés nélküli munkások is. Így érthető, hogy a munkásság szívvel-lélekkel dolgozik a munka előre haladásán.

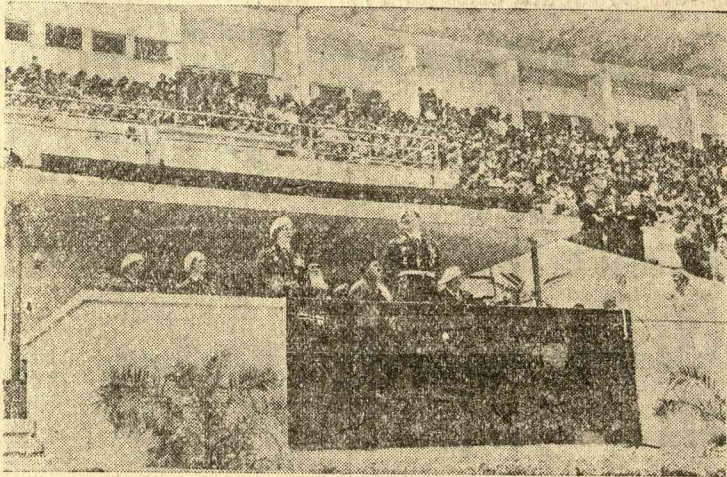
AZ IFJU HADSEREG elvonulása a király előtt

Az ország fővárosában Öfelsége a legfőbb országőr előtt elvonultak az ifjuság seregei.

Ezen ünnepek után, amelyek alkalmával felemelkedett szívek emlékeztek Öfelsége II. Károly király trónra lépésére, vissza lehet tekinteni Öfelsége

8 éves eredménydus uralkodására.

A legfőbb országőr összegyűjtötte az ifjuság hadseregeit az ország ujjaépítése végett. A nemzet friss erőihez fordult, hogy a kiszikkadt országot virágos kertté alakítsa

Junius 8. az ifjuság napja a fővárosban

az ország minden vidékéről összegyűlt 15.000 országőr felvonulása Öfelsége a király és Mihály nagyvajda előtt

át. Valóban a királyi alapítványok diákhadai, az országőr csapatok és a katonai előképzős csoportok egy utra tértek: az építés útjára.

Az ifjuság lelkesedése felkeltette a városok és falvak érdeklődését is. Különösen a falvak fordultak szeretettel az intellektuális ifjak csoportjai felé, akik kimentek, hogy az egyetemeken és a középiskolák padjaiban szerzett tudomány atomjait a föld népének fejlesztésére fordítsák.

Az ifjuság hadseregei elmentek a fővárosba, hogy elvonuljanak a legfőbb országőr előtt és új rendelkezéseket kapjanak.

Megkezdődött a harc, a tespedés, a rendetlenség és az egészségtelen szellemi áramlatok ellen és folytatni fogják, amíg az országot teljesen kiszabadítják a sötétségből.

Az ország mai uralkodója dicsőséges dinasztia leszármazottja — amelyik megnyerte az 1877. évi függetlenségi, az 1913. évi és az 1916—1919. évi nemzeti egyesülés háborúját.

Károly király magára vállalta az ország konszolidációjának a misszióját, biztosítva a folytonosságát és a fejlődést.

Londonból jelentik: Az egész birodalomban fellépett szárazság különös hatását éreztette Audley városkában. A mocsaras vidék teljesen megszikkadt és a mocsarak öslakói, a rovarok és hullók részint elpusztultak, részint menekülni próbáltak. Legszívesebbaknak mutatkoztak a kigyók, amelyek egyenesen a város felé vették útjukat, melynek uccáit valóság-

Kigyók leptek el egy angol várost

gal ellepték. A lakosság jóideig nem mert kimozdulni a házaikból, a kapukat és ajtókat éjjelnappal zárva tartották, míg végre a bátrabbak megállapították, hogy a hullók a jámbor és veszélytelen siklók faja-hoz tartoznak. Hatósági irtóhadjáratot indítottak ellenük és csakhamar sikerült is megtisztítani a várost a hivatlan vendégektől.

A milói Vénusz „jobbkarját” adta el egy csaló régiségkereskedő

Mulatságos és nem mindennapi csalást leplezett le Páris görög kikötővárosban a vámőrség. Néhány nap előtt megjelent a vámhivatalban egy dúsgazdag amerikai, aki rengeteg csomagot akart elvámoltatni. A vámtisztnek feltűnt, hogy az amerikai utas az egyik csomagot különös nyugtalansággal szemléli és állandóan figyelemmel tartja. Noha a vámőrségen általában megelégednek a csomagok tartalmának egyszerű bemutatásával, ezúttal ragaszkodtak a vámtisztnek hozzá, hogy az amerikai bontsa fel a csomagot.

Milyen nagy volt azután a vámtiszt meglepetése, amikor a várt dugáru helyett szennyes fehérneműt találtak a csomagban. Kutatni kezdtek s ekkor a fehérnemű között egy márványdarab akad kezeik közé. Kihúzták a márványdarabot a csomagból és csodálkozva tapasztalták, hogy az csonka női kar ábrázol.

— Hát ez mi? — Kérdezte megdöbbenve a vámhivatal vezetője.

Az amerikai kényszeredett bosszúsággal felelte:

— A milói Vénusz jobbkarja...

A vámtiszt kórusban nevetni kezdtek, mire az elké-

pedt amerikai nagy derűtségre, fantasztikus történetet adott elő. A csonka márványkar egy Georgopolusz nevű műkereskedőnél vásárolta tízezer dollárért. A műkereskedő azt állította, hogy a milói Vénusz elveszettnek hitt jobbkarját adja el naiv vevőjének. Hogy a csalást valószínűbbé tegye, elhitette az amerikai-val, hogy az értékes műtárgyat csempészfutón kell kijuttatni a határon, mert mint nemzeti vagyon, csak állami engedéllyel vihető ki.

A vámtiszt nyomban jelentették a mulatságos esetet a rendőrségnek, amely rögtön működésbe lépett. Kiderült, hogy a derék Georgopolusz már három alkalommal adta el a milói Vénusz jobbkarját. Minthogy a szóbanforgó nevezetes műtárgy, a műértők szerint, sohasem létezett, a rendőrség egyszerűen csalás miatt indított eljárást a műkereskedő ellen. Egyébként a mulatságos eset napokon át foglalkoztatta a görög sajtót.

Megőrült a villámlástól és dörgéstől a gyöngg idegzetű 15 éves fiú

Tudósítónk jelenti: Bastian Péter lugoji épész 15 éves fia egyedül maradt szülei lakásán a legutóbbi felhőszakadás idején. A gyöngg idegzetű fiú a sűrűn ismétlődő dörgéstől és villámlástól megijedt s mikor a víz a szobába is behatolt, dühöngeni kezdett. Az őrült fiút a szomszédok vették gondozásba.

Mibe kerül a világ legrégebbi filmje?

Harmincnegyzetendővel ezelőtt indult meg a filmgyártás és csak most állították fel Chicagóban a világ első filmmuzeumát, amelyben jelenleg kétszáz ezer méter filmet őriznek. A gyűjtemény legértékesebb darabjai közé tartozik Al Johnson első énekesfilmje, Harold Lloyd első burleszkfilmje, az első vampir-alakítófilm, Tedda Bara-nak a legregibb alkotása. A legértékesebb azonban az ötven méter hosszú és Május csókja című film, amely 1899-ben, tehát a mozizás ősidejében készült és érdekessége többek között az, hogy volt benne egy csókjelenet, amely miatt egész Amerika keresztény népe összeforrt. A női klubok ellenezték, a cenzura melléje állt, nagy kulturháború volt s ebből — nem a keresztények kerültek ki győztesen. Az ötvenméteres film értéke, mai becslés és muzeális elképzelése szerint, másfél millió dollár — de nem nekünk.

Házasságszédelgő!

Kölcsönként szmokingban szédítette a leányokat és a felt pénztárcájú apósokat...

Cernăuți, június 17. A cernăuți rendőrség szenzációsan érdekes ügyben folytatja a nyomozást. Nemrégiben megjelent a városban egy Solomon Iosif nevű fiatalember, Lengyelországból érkezett és kőszénbánya tulajdonosnak adta ki magát. Holott — mint azt a hatóságok most megállapították — még az a szmoking sem volt a sajátja, amelyben a cernăuți gazdag urileányokat feleségül kérte. Solomon Iosif ugyanis befurakodott a leg-

jobb családokhoz, udvarolni kezdett a gazdagabb leányoknak, házasságot ígért nekik és ahol lehetett némi előleget is vett fel a hozományra. Így például egy közvetítő útján — akiről azt hiszik, hogy bűntársa volt — bemutatatta magát Hackstaedt dúsgazdag cernăuți nagykereskedőnek, fantasztikus meséket adott elő lengyelországi szénbányáiról, majd megkérte a kereskedő fiatal lányának kezét. Hackstaedt boldogan egyezett bele a házas-

ságba és egy ízben 150.000, később kétszer 100—100.000 lej előleget adott a hozományra.

Solomon azonban megéreztette, hogy a hatóságok gyanút fogtak és gyorsan eltűnt Cernăuți-ből. Valószínűleg az ország valamelyik más városába tette át székhelyét, hogy naiv menyasszony jelöltek és még naivabb apósokat keressen magának... Az egész országban kövözik.

Hosszulejáratu kölcsönök a kisbirtokosoknak

Bihormegye prefektusa akciót indított, hogy a megyében is állítson fel fiókokat a Nemzeti Hitelintézet

A megyei földműveltség szelhetné feljavítani a gazdaságát. A gazdaságok ugyanis nélkülözik a szükséges mezőgazdasági felszereléseket, már pedig a föld jó megmunkálása csak megfelelő gazdasági eszközökkel képzelhető el. A gazdaságok felszerelése és ellátására, így a parasztság sorsának megjavítására olcsó és hosszú lejá-

ratu hitelre van szüksége.

A Román Földhitel Jelzálog Intézet Bucurestiben nyújt is ilyen hitelt, de a hitelnek hosszú lejáratúnak is kellene lennie, mert különben nem jelent segítséget a parasztságnak.

A prefektusnak tudomására jutott, hogy több megyeszékhelyen állított fel fiókot a Nemzeti Hitelintézet, ahonnan le-

het olcsó és hosszú lejáratu hitelt kapni. Ezt fel kellett volna állítani a mi megyénkben is.

Florescu ezredes-prefektus most a Mezőgazdasági Kamarával karöltve tanulmányozza ezt a kérdést és oda fog hatni, hogy a megye kellő ingatlan biztosítékkal rendelkező gazdái olcsó és hosszú lejáratu hitelhez jussanak.

A MALMOK BEOSZTÁSA

Florescu oradea-megyei ezredes-prefektus intervenciójára a földművelésügyi minisztérium elrendelte a malmok beosztásának a tanulmányozását, mert az április 1-i beosztás váltománára szorult. A tanulmányozás végett Oradeara érkezett Voinescu vezérinspektor, aki a helyi gabona értékesítő hivattal együttesen vizsgálják be, hogy kereskedelmi malmokat nem kell-e újból beosztani, a lakosság érdekeinek megfelelően.

A bizottság most befejezte a munkálatait és a jegyzőköny-

vet felterjesztette a központi gabonaértékesítő hivatalhoz, — ahol véglegesen határozni fognak.

Főszolgabírók felülvizsgálása

Joie Gherman, közigazgatási inspektor Oradeara érkezett a főszolgabírók felülvizsgálása végett. A közigazgatási inspektor minősítő jegyekkel osztályozza a főszolgabírókat. Gherman inspektor, Chirila Augustin alispán társaságában kiutazott a járási székhelyekre és a

helyszínen tartja meg a felülvizsgálatot.

Jogtalan a betegsegélyző tagoktól bizonyítványokért illetéket szedni

Florescu ezredes-prefektus-hoz számos panasz érkezett be, hogy egyes községi bírók és jegyzők illetéket vesznek el, a betegsegélyző tagok számára szükséges bizonyítványok kiadásáért. A prefektus megállapította, hogy az illetékszedés teljesen jogtalan és azonnal intézkedett, hogy a Betegsegélyző tagjai számára szükséges bizonyítványokat a jövőben — minden illeték nélkül adják ki.

összejötték tanácskozássra. A kutatásokat megszakította az időközben kitört világháború, majd a békekötés után ismét megindult a harc a milliókért. Levelek mentek Sydney-be és jöttek vissza Sydneyből, nyomozóirodák kutattak, konzulátusok érdeklődtek, végre hosszas vizsgálódás után kiderült, hogy az elhalt Weiszberger után csakugyan maradt örökség, csak az örökösöket nem találják. Igaz, hogy a számok jelentősen összezsugorodtak: az összeg nem nagyobb

5000 fontnál, ami 3 és fél millió leinek felel meg.

Ezek után megindult a kutatás a Weiszberger örökösökért. Nem volt könnyű munka. Összesen 22 ezer Weiszberger-örökös jelentkezett az irodában, mind magának kívánva a vagyont. Megkezdődött a születési és halotti anyakönyvi kivonatok kutatása, ami négy évet vett igénybe.

Két hónapja fejeződött be a hatalmas munka. Kiderült, hogy csak két Weiszbergernek van joga arra, hogy felvegye a 3 és félmillió leit.

Ez a két örökös minden kétséget kizáróan igazolta a közvetlen leszármazást és így párhét múlva kezükben lesz az örökség.

A többi Weiszberger, akiknek csak a neve egyezett a gazdag örökhagyóval, busan és végleg lemondott a többszáz-ezer fontról ötezer fontra leolvadt örökségről.

Igy végződött egy legenda...

Széjjelfoszlott a Weiszberger örökség legendája

A több száz ezer font leolvadt ötezerre és ezt is két Weiszberger kapja huszonkétezer igénylő nagy szomorúságára

Arad, június 17. Évekig izgattatta a világ Weiszbergerjeit az ausztráliai legendás Weiszberger örökség, amely most — mint minden legenda — széjjelfoszlott. Mintegy nyolc évig tartott a szép álmom, ennyi ideig ringatózott minden Weiszberger nevű férfi és nő abban a reményben, hogy a tengerentúli örökös nélkül elhunyt nagybácsinak a millióit ő kapja meg.

Összesen 21.998 Weiszberger tartott igényt az örökségre.

Található volt közöttük romániai, magyarországi, jugoszláviai, csehszlovákiai, ausztriai, németországi s amerikai Weiszberger korra és nemre való különbség nélkül.

A vagyonalapító ős, bizonyos Weiszberger Lipót nevű ur, nyolcvan esztendővel ezelőtt vándorolt ki Szlovénia felől az ausztráliai Sydney városába, ahol különféle vállalatokat alapított. Hogy mik voltak ezek a vállalatok, azt senki sem tudta, mert Weiszberger kivándorlása után nem érintkezett az itthonmaradottakkal viszont ezek sem kutattak utána. Negyven évvel ezelőtt terjedt el a mese-s vagydon hire. Ausztráliából visszatért egy kivándorolt és híresztelte, hogy Weiszberger Lipót ott meghalt és több

száz ezer font maradt utána és mivel végrendeletet nem találtak, a pénzre egyelőre az állam tette rá a kezét. Az esetet meg

írták a lapok is, nagy szenzáció lett belőle, minden Weiszberger szívében élni kezdett a remény és a Weiszbergerek

Halálra ítélték az elrabolt kis Jimmy Chas gyilkosát

Miami, június 17. Az amerikai bíróság csütörtökön hozta meg ítéletét a kis Jimmy Chas gyilkosának, Mac Caln ak ügyében. A bíróság Mac Calt halálra ítélte, a kivégzés napját azonban még nem állapították meg.

Halotthoz ment férjhez

Különös eset egy okiráltságbeli községben

Soroca, június 17. Különös ügyben folytat vizsgálatot a sorocai ügyészség. Dumitru Moroheanu Ruşeni községbeli földműves Alexandru nevű fia 20 évvel ezelőtt, néhány nappal születése után meghalt. — Három év múlva a földműves felesége ismét fiút szült, aki elhunyt bátyja után az Alexandru nevet kapta. Ez a fiú most 17 éves. Apja egy gazdag menyasszonyt, egy fiatal elvált asszonyt talált fia számára, de miután 17 éves korban külön engedély nélkül nem nősülhetett volna meg és nem akarta, hogy a menyasszony meg tudja, hogy a fia fiatalabb nála, az apa elhunyt fia születési

bizonyítványa alapján eskettette meg.

A házasság törvényes volt, a jegyző is, a pap is összehadta az ifjú párt — mégis a törvény értelmében a házasság semmis,

mert a fiatalasszony tulajdonképpen

egy halotthoz ment férjhez.

A vizsgálóbíró megindította az eljárást a jegyző és a pap ellen.

20-án nagyvásár

Oradea, június 17. Az oradeai országos vásárt június 20-án tartják meg. A tincái nagyvásár június 27-én lesz.

Nem vizsgálják felül a vállalatok adóhelyzetét

Bucureşti, június 17. — A pénzügyminisztérium hivatalosan megcáfolta azt a hírt, hogy a vállalatok adóügyi helyzetét a könyvek alapján felülvizsgálják. A tavalyról átírt adók érvényben maradnak és senkinek sem áll jogában azokat felülvizsgálni.

Ugyancsak a pénzügyminisztérium közli, hogy az év elején befizetett adók utáni 5 % százalékos kedvezmény az új házakra is vonatkozik. A kedvezmény június 30-ig tart.

INGYEN kap egy asztro matematikai kalkulációt, amely tartalmazza azt a számot mely Önnek a sorsjegyen szerencsét hoz. Küldje születési dátumát, még ma, hogy legyen ideje a július 15-iki húzásra sorsjegyét beszerezni. — Ingyen kapja „Praktikus Tanácsok” című füzetet. Címezz: „Corvino” Cluj, Str. Mico 4.

SPORT

Magyarország csapata 5:1 (3:1) gólaránnyal le- győzte a svédeket

A labdarúgóvilágbajnokság elődöntőjének során a magyar válogatott legyőzte a svédeket és így a döntőben az olaszokkal kerül össze. A mérkőzést rekkenő hőségben, Párisban játszották le rekordközönség előtt, Leclerque francia bíró vezetésével. Mindjárt a mérkőzés kezdetén Nyberg, a svédek szélsője védhetetlen gólt lő. Ez a svédek egyetlen gólja. A 19. percben Zsengellér fejessel egyenli és a 26. percben Sárossi dr. 2:1-re javítja a magyar csapat eredményét, a 38. percben újból Zsengellér lő. A félidő eredménye 3:1 a magyar csapat javára.

A második félidő első 15 percében a svédek ostromolják a magyar kaput, de Szabónak jó napja van. Kornert-kornert

után érnek el a magyarok majd a 20. percben Zsengellér Sast

Olaszország - Brazília 2:1 (0:0)

Az olasz-brazil világbajnoki elődöntő labdarúgómeccs során döntetlenül végződött első félidő után, — a második félidő 35. percében már 2:0-ás vezetéshez jutott az olasz csapat. A második félidő ördöklő iramban kezdődött s heves, váltakozó támadások után, a 13-ik percben Colausi bombája az olaszoknak szerezte meg a vezetést. Két perccel később egy veszélyes olasz támadást a brazilok szabálytalanul akasztanak meg, a bíró 11-est ítél,

szókteti, ez Sárossinak játszik, akinek fejről védhetetlenül hull a hálóba a labda. 4:1 a magyarok javára. Most a svédek kerülnek fel, de eredményt nem tudnak elérni. A 40-ik percben Titkos beadását Sárossi Zsengellérhez játsza, aki a 16-os vonalról küldi a védhetetlen labdát a svéd kapus hálójába. 5:1 eredménnyel ér véget a nagy mérkőzés.

Nagy mennyiségű
új férfi és női kelme-
maradékok

érkeztek

Steiner maradékoshoz

Calea Victoriei 3. az udvarban balra.

A legújabb divatőrülség

A legújabb párisi divat a rubinnal, smaragddal, zafírral ékesített szempilla. De nem kell megijedni, a párisi hölgyek ezuttal sem fognak hatalmas ékköveket viselni a szemükön. Csupán a Rue Tivoli ékszerészeinek arról a találmányáról van szó, hogy a mesterséges szempillát, amely régóta nem újdonság már, egyes szálaire ragasztószer segítségével egészen apró drágaköpporral lehet bevonni. Az ilyen szempilla mozdulatlan állapotban nem feltűnő, de minden pillantásra a szó szoros értelmében felragyog és igazán csábos látványt nyújt. Emellett elég olcsó, miután készítéséhez azt a drágaköpport lehet használni, amely eddig veszendőbe ment. Szakörökben remélik, hogy ez a divatőrület hamarosan világszerte elterjed.

Nagymamák, fiatalodjatok!

Az egyik bécsi egyetemi klinikán beható vizsgálatot folytatnak Erich Kuhn tanár fedezésével kapcsolatban. A tanár hosszú évek óta tartó munkája során megállapította, hogy a vörös fény — ugynevezett infraszugarak — rendkívül alkalmasak a nők szervezeteinek megfiatalítására. Feldeztte, hogy a vörös fényben éltetőelemek vannak s ezek az energiák, akadályokat nem ismerve, különösen a női szervezet hormonainak működésére vannak óriási hatással és a nők, akár csak a növények, a hormonok valóságos reagensei lévén, a legcsekélyebb infravörös besugárzásra is megerősödnek, idegileg fejlődésnek indulnak, szóval fiatalodnak.

A bécsi klinikán már be is vezették a nők számára szolgáló infravörös besugárzások használatát, a jelek szerint oly tűnemenyes sikerrel, hogy Kuhn tanár hamarosan óriási szanatoriumot állít fel saját kezelésében és munkája teljes ki fogja küszöbölni Voronoff mirigyteóriáját. Az első közlemény, amely egy bécsi szaklapban erről megjelent, így kezdődik:

— Nagymamák! Fiatalodjatok!

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CÉGNÉL ORADEA

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szög 20 lei. A rumba igazoló-jegy szaványei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jellegével, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Előfizetési díj havonta 40 lei — Megjelenik mindennap

POSTA

Róna fényképésznél

legelőszobb, legszebb a fénykép!!

6 db csak 80 lei!

Ugyanaz, ami a kirakataimban látható!

Kérem a n. é. közönséget, ne hagyja magát a konkurenciától félrevezetni!

ÁLLÁS

Püszér, csemege szakmában perfect kiszolgálónőt keres Balázs, Alexandri 34. 2469

Házvezetőnőt keres más városban lakó magános ur. Fiatal és csinos hölgyek fényképes ajánlatait „Mindent” jellegére kérem. 2483

Rendes kisleányt kifutónak felvesz Chiti szalon, Str. Coșbuc 14. 2484

Fiatal boltiszolga azonnalra felvétetik. London, Str. Coșbuc 10. 2486

Keresünk bevezetett helyre fiz-fizetással és százalékkal gyakorlott lapkihordót. Liget-hez közel lakók előnyben. Jelentkezni a kiadóhivatalban. 2487

VÉTEL-ELADÁS

Egy kézi hajtású tengeridaráló „Kühne” gyártmány eladó Str. Franceza 12. 2419

Harmonika zongora-billentyűs alig használt állapotban eladó. Cim a kiadóban. 2384

Egy drapszinű gyerekkosci eladó. Str. Grivitei 24. 2485

Eladó egy magánház, mely áll kétszer egy szoba, konyha, speizből, nyári konyhából és mellékhelyiségekből, 100 quadrát kert, 40 termő gyümölcsfa. Colonia Ioșia Str. 62. No. 11. 2470

Makulatura ujságpapír kapható kis és nagy mennyiségben Pásztor Ede cégnél Piața Mihai Viteazul 4.

Eladó Shutlevoorts cséplő, MÁV kazán, üzempépes állapotban, szűrővel. Hegyesi Santul mic. 2488

Seleusi réten 9-es ucca, 43. szám mellett levő sarok telek eladó. Ugyanott ócska cserép és faanyag eladó. Érdeklődni Seleus 141. Dobos 2489

LAKÁS

Kiadó suterin, világos egy szobás, konyhás lakás. Promenada Eminescu 14. Crișul-part. 2455

Kétszobás, konyhás, fürdőszobás lakás augusztus elsejére kiadó. Nicolae Zigre 28. 2473

Lakbérleti szerződési nyomtatványok kaphatók a Pásztor Ede cégnél, Piața Mihai Viteazul 4.

Rádió műsor

SZOMBAT

București. 6.30: ritmikus tor na, rádió híradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállás jelentés, 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben sport hírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárás-jelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 17 Románia őrsége szervezet órája. 19 Felolvasás. 19.17 Tánctémezek 19.45 Felolvasás. 20 Lemezek. 20.35 Munteanu Zsófia énekel. 21 Üzenetek. 21.15 Szórakoztató zene. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 23 Szórakoztató zene. 24 Lemezek.

Budapest. 7.45: Torna. Utána Gramofon. 8.20: Étrend. közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Postászenekar. 14.30 Hanglemezek. 17.15 Balatoni mesék. Előadás. 18 Mit üzen a rádió? 18.30 A rádió szalonzenekara. 19.15 Előadás 19.45 A Beszkárt budai főműhelyének dalárdája. 20.25 Előadás. 21 Ünnepi hangverseny Magyarország kormányzója 70-ik születésnapján. 21.30 A m. kir. miniszterelnök köszöntőt mond. 22.10 Hírek. 22.30 Cigányzene. 22.55 Időjárásjelentés. 23.30 Zongoraszámok. 24 Hírek német és olasz nyelven. 24.10 Jazz. 1.05 Hírek külföldre